

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **M. K.**, nar. ,
státní příslušnost: Ukrajina,
bytem v ČR ,

zastoupena JUDr. Matějem Šedivým, advokátem,
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
Odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2020, č. j. OAM-650/ZA-ZA10-VL14-2020,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta její žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná.

2. Žalobkyně uvádí, že v rámci řízení vypověděla, že k podání žádosti ji vedla negativní zkušenost s jejím bývalým přítelem, který při pobytu v domovském státě holdoval alkoholu a žalobkyni soustavně týral (psychicky i fyzicky) a pronásledoval. Žalobkyně se nemohla obrátit na policejní orgán, neboť nevlastní otec bývalého přítele byl vysoce postaveným policistou. Žalobkyni je dále známo, že se bývalý přítel zapojil do bojů ve východní části země, protože se obává, že zkušenost s ozbrojeným konfliktem mohla prohloubit již tak existující psychické potíže bývalého partnera.
3. Žalobkyně namítá, že dle jejího názoru mělo být o žádosti rozhodováno meritorním způsobem, a nikoliv dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť prezentovala individuální důvody svých obav, vyplývajících z dlouhodobého pronásledování a vyhrožování ze strany jejího bývalého partnera, kterému čelila při pobytu v domovském státě, a to i za situace, kdy s bývalým partnerem nevedla společnou domácnost.
4. Žalobkyně si je vědoma skutečnosti, že institut mezinárodní ochrany je založen na ochraně žadatele před domovským státem, necílí na hrozby pramenící ze soukromoprávních vztahů, avšak žalobkyně se domnívá, že v jejím případě důvody pro vyhovění žádosti dány jsou, neboť její spor s bývalým partnerem se dostává do veřejnoprávní úrovně v souvislosti s tím, že je rodina bývalého partnera úzce zapojena do policejních struktur, čímž by mohlo následně dojít k ohrožení žalobkyně, tj. hrozbě dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Napadané rozhodnutí se omezuje na hodnocení domovského státu žalobkyně v kontextu povoleného bezvízového styku, toto však přímo nesouvisí s hodnocením úrovně ochrany lidských práv a svobod.
5. Žalovaný se dle žalobkyně dále vůbec nezabýval hodnocením podmínek pro udělení tzv. humanitárního azylu dle § 14 zákona, a to i přes skutečnost, že žalobkyně uvedla, že v domovském státě nedisponuje žádným funkčním zázemím, pro které by bylo fakticky možné přesídlit na Ukrajinu. Žalobkyně má za to, že v rámci hodnocení podmínek pro postup dle § 14 zákona o azylu je třeba komparovat dvě varianty budoucího postupu, a sice variantu nevyhovění žádosti, která je spojena s nuceným vycestováním žadatelky do domovského státu a tam hrožícímu bezdomovectví, potažmo vystavení perzekuce ze strany policejních složek, oproti variantě umožnění setrvání na území České republiky, kde žalobkyně může realizovat pracovní a společenské vazby, kdy je finančně zajištěnou osobou, a tudíž by její pobyt nepředstavoval žádnou zátěž pro stát.
6. Napadané rozhodnutí se opírá o vícero podkladů pro vydání rozhodnutí, mezi které patří i podklady hodnotící bezpečnostní a politickou situaci, a to např. Informace OAMP – Ukrajina–Bezpečnostní a politické situace v zemi. Žalobkyně pokládá za nepřipustné, aby podkladem pro vydání rozhodnutí byl důkaz z dílny samotného správního orgánu. Nelze postupovat tak, že sám správní orgán zpracuje podklad, podle kterého pak rozhoduje, neboť tak fakticky dochází ke stavu, kdy správní orgán nevychází z objektivních a nezávislých podkladů, nýbrž ze svých vlastních úvah a ze svých vlastních názorů. Skutečnost, že podkladem pro vydání rozhodnutí je dokument vytvořený tímž správním orgánem svědčí o neobjektivitě při posouzení situace žalobkyně, kdy již v době před vydáním rozhodnutí, tj. před možností vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, byl žalobkyni ze strany správního orgánu sdělen názor na situaci v jejím domovském státě.
7. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobkyně tvrdila, a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Rovněž vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. Žalobkyně je státní příslušnicí Ukrajiny, přičemž ta je s výjimkou Ruskem okupovaných oblastí považována za bezpečnou zemi původu. K obavě žalobkyně z kriminálního jednání

bývalého partnera, správní orgán konstatuje, že se jedná o hrozbu ze strany soukromé osoby. Za této situace má žalobkyně možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné instituce. Co se týče její obavy, že by se jí odpovídající pomoci nedostalo, protože jeho rodina je úzce zapojena do policejních struktur, a proto se nelze domáhat ochrany u státních orgánů, žalovaný poukazuje na skutečnost, že se jmenovaná na příslušné instituce obrátit ani nepokusila, nelze tedy s jistotou tvrdit, že by jí z jejich strany ochrana poskytnuta nebyla. Pokud by státní orgány země původu nebyly schopné nebo ochotné žalobkyni odpovídající pomoc poskytnout, tuto skutečnost by bylo možné považovat za azylově relevantní. Správní orgán dále uvádí, že je mu z jeho správní činnosti známo, že každý občan Ukrajiny může v případě potřeby podat trestní oznámení na příslušné pracoviště policie, a za předpokladu, že následně nebude spokojen s řešením situace ze strany policie nebo jiných státních orgánů, může podat stížnost proti postupu policejních složek u prokuratury, popřípadě u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. Správní se důkladně žalobkyninou situací zabýval, avšak neshledal, že by v jejím případě bylo neudělení azylu nehumánní. Navíc při aplikaci § 16 odst. 2 zákona o azylu se neposuzuje naplnění důvodů pro udělení humanitárního azylu (§ 16 odst. 3).

8. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
9. K žádosti žalobkyně sdělila, že se nikdy politicky neangažovala, je svobodná a bezdětná. Důvodem podání žádosti bylo, že dostala výjezdní příkaz, ale z návratu do vlasti má strach. Její bývalý přítel jí vyhrožoval. Obává se o život. Jelikož obdržela vyhoštění na dva roky, musela by po tuto dobu zůstat na Ukrajině.
10. Při pohovoru žalobkyně sdělila, že z Ukrajiny odjela v roce 2019 kvůli bývalému příteli, který jí vyhrožoval. Od roku 2005 do 2010 bylo vše normální, poté začal žalobkyni bývalý přítel týrat. Ve společné domácnosti spolu nežili. Bývalý přítel ji týral fyzicky i psychicky, od fyzického týrání má na těle různá poškození. Na policii týrání nehlásila, neboť nevlastní otec bývalého přítele je u policie na vysoké pozici, pomohlo ale obrátit se na známého, který bývalého přítele usměrnil. V jiném kraji by se na policii obrátit nemohla, policie je navzájem propojená. Nad tím, že by se přestěhovala, žalobkyně nepřemýšlela. Žalobkyně má informace o tom, že její bývalý přítel se pravděpodobně přidal k ATO, z čehož usuzuje, že se následně vrátí v ještě zhoršeném psychickém stavu. V posledních dvou letech ji bývalý přítel nekontaktoval. K dotazu, proč při vyjádření ve věci správního vyhoštění neuvedla, že jí na Ukrajině hrozí nějaké nebezpečí, vysvětlila, že byla tehdy v šoku ze samotného úkonu.
11. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
13. Dle § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*

14. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.*
15. Zásadní otázkou v dané věci je, zda se žalovaný dopustil pochybení, pokud žádost žalobkyně posoudil jako nepřipustnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu.
16. Zákon o azylu u zjevně nedůvodných žádostí dle § 16 zákona o azylu počítá s aplikací tzv. konceptu bezpečných zemí (bezpečná země původu, bezpečná třetí země a evropsky bezpečná třetí země). Tyto pojmy jsou definovány v § 2 písm. k) zákona o azylu (bezpečná země původu), § 2 písm. l) zákona o azylu (bezpečná třetí země) a § 2 písm. m) zákona o azylu (evropsky bezpečná třetí země). Podle unijního práva je třeba, aby existoval seznam takových zemí. Tento seznam obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška“).
17. Aby mohl žalovaný aplikovat § 16 odst. 2 zákona o azylu, byl povinen prokázat, že Ukrajina je bezpečnou zemí původu. Žalovaný předně vyšel z toho, že dle § 2 bodu 24 vyhlášky považuje Česká republika Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů za bezpečnou zemi původu.
18. Dikce § 16 odst. 2 zákona o azylu předpokládá možnost vyloučení aplikace zde uvedeného postupu pouze v případě, kdy žadatel prokáže, že daný stát za bezpečnou zemi považovat nelze. Tak se však v případě žalobkyně v žádném případě nestalo.
19. Žalovaný si pro posouzení politické a bezpečnostní situace na Ukrajině opatřil podklady, jejichž výčet uvedl na straně 3 rozhodnutí. Konkrétně vycházel zejména z výpovědí a vyjádření, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Na základě zjištění z uvedených podkladů došel žalovaný k závěru, že se v případě Ukrajiny jedná o bezpečnou zemi. Soud žádné pochybení žalovaného v tomto směru neshledal. Žalobkyně uváděla, že žila ve Lvovské oblasti, tedy z oblasti, která je plně pod kontrolou ukrajinské vlády, není dotčena válečným konfliktem probíhajícím na východě země, nevztahuje se na ni výjimka definovaná v uvedené vyhlášce a návrat žalobkyně do ní je zcela bezpečný.
20. Pokud jde o porušení zásady materiální pravdy, žalovaný skutkový stav vyhodnotil adekvátně. Lze poznamenat, že: „[n]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57). Žalovaný se zabýval všemi tvrzeními žalobkyně a zároveň sám zjišťoval veškeré potřebné skutečnosti, provedl potřebné důkazy, řešení přijaté žalovaným je v souladu s veřejným zájmem a odpovídá okolnostem případu.
21. Pochybení žalovaného není ani v namítaném užití materiálu vypracovaného přímo žalovaným, který má být z tohoto důvodů údajně neobjektivní. Žalovaný především

založil své závěry o bezpečné zemi na tom, že je za ni Ukrajina považována na základě uvedené vyhlášky. Informace OAMP – Ukrajina, Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 8. 8. 2020 byla žalovaným využita pouze jako doplňkový materiál, který závěry o bezpečné zemi dále potvrzuje. Nelze mít rovněž pochybnosti ani o objektivitě a nezávislosti tohoto zdroje žalovaného, který sice sám vypracoval, avšak na straně 4 a 5 uvedl podrobně, z jakých dalších zdrojů čerpal, z jakých informací vyšel. Tato Informace je tak spíše souhrnem jednotlivých dalších zdrojů.

22. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, „*Institut bezpečné země původu zakotvený v ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [dnes ust. § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.*“
23. Žalobkyně neuvedla v průběhu správního řízení žádnou skutečnost, která by mohla adekvátním způsobem nasvědčovat tomu, že Ukrajinu nelze v jejím případě považovat. Obavy žalobkyně, které uváděla v souvislosti s jejím bývalým partnerem, kdy se konkrétně obává pronásledování z jeho strany, soud považuje za značně spekulativní povahy, neboť žalobkyně předně tyto obavy pouze dovozuje, aniž by se dané věci kdy staly. Žalovaný správně vyhodnotil dané obavy jako nerelevantní, neboť neprokazují nemožnost se na policii obracet. Žalovaný též poukázal na to, že v řízení o správním vyhoštění žalobkyně žádné obavy tohoto typu vůbec neuváděla.
24. K tomu lze dodat, že obavy z pronásledování ze strany soukromé osoby sice mohou být v některých případech azylově relevantní, avšak v daném případě se o takovou situaci se u žalobkyně rozhodně nejedná. Přestože žalobkyně tvrdí, že by jí nebyla patrně poskytnuta účinná pomoc z důvodů existence rodinných vazeb jejího bývalého partnera k policejnímu příslušníkovi, nikdy se na policii neobrátila. Soud však konstatuje, že pokud se žalobkyně na policii ohledně svých problémů nikdy neobrátila, pak samozřejmě nemohla ani užít nápravných mechanismů, které jsou v obdobných případech možné. Žalobkyně navíc mimo jiné rovněž připustila, že pomohlo obrátit se na známého bývalého přítele, který jeho chování usměrnil. Dále též uvedla, že v posledních dvou letech ji bývalý přítel nekontaktoval. V každém případě se lze ztotožnit se závěrem, že žalobkyně neprokázala, že v jejím případě není možné považovat Ukrajinu za bezpečnou zemi.
25. Žalovaný proto v souladu se svými zjištěními následně postupoval podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Své závěry přitom zcela srozumitelným a odpovídajícím způsobem zdůvodnil.
26. Z důvodu aplikace ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu v souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu nebylo dále zapotřebí posuzovat, jsou-li zde dány jednotlivé důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany, včetně azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o

azyly. Žalovaný proto postupoval správně a v souladu se zákonem, pokud se těmito důvody nezabýval.

27. Závěry žalovaného o tom, že je Ukrajina pro žalobkyni bezpečnou zemí nemohou zpochybnit ani její tvrzení o tom, že se nemá ve vlasti kam vrátit. Tvrzení ohledně absence zázemí žalobkyně na Ukrajině spadají do uvedeného rozmezí důvodů (jde konkrétně §14 zákona o azyly), které není třeba zkoumat, jestliže se jedná o žadatele, který přichází ze země, kterou Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu a jde o zjevně nedůvodnou žádost. Pro úplnost k tomu soud poznamenává, že absence zázemí v zemi původu ani ekonomické důvody by nebyly azylově relevantní ani v případě, kdy by žádost byla žalovaným posuzována meritorně.
28. Lze ještě dodat, že jakkoli soud chápe, že situace žalobkyně je jistě nelehká, nelze cestou žádosti o mezinárodní ochranu suplovat vyřízení pobytových záležitostí. K tomu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, kde uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“* V souladu s uvedeným rozsudkem je smyslem institutu udělení mezinárodní ochrany mimořádná forma pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Nemůže nahrazovat postupy právních předpisů cizineckého práva, zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Je tedy třeba, aby žalobkyně legalizaci svého pobytu v ČR provedla tímto způsobem.
29. Soud nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč v případě žalobkyně jde o zjevně nedůvodnou žádost.
30. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
31. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 22. března 2021

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce